

EMIL ANDERSSON

Fakta i massakonflikten

Vilka förrådde massaarbetarna?

A/B Politikens Tr. Sthlm 1932

Denna lilla skrift om den stora pappersmassestrejken sommaren 1932 gavs ut av det *icke-Komintern*-anslutna Sveriges Kommunistiska Parti, det s k Kilbomspartiet, efter strejkens slut..

Du som vill veta mera:

Den grundligaste redogörelsen för denna strejk är Tom Olssons avhandling [Pappersmassestrejken 1932](#). *En studie av facklig ledning och opposition.*

Se även [Klemensnäskravallerna 1932](#), som behandlar strejken ur ett lokalt perspektiv – Klemensnäs, utanför Skellefteå

Bernt Kennerströms artikel [Kommunistisk facklig politik 1929-32](#) behandlar specifikt ”kilbommarnas” fackliga politik på ett mer översiktligt sätt.

Massaarbetarnas strid tilldrog sig mycket stor uppmärksamhet. Detta skedde icke minst tack vare den inställning, som den fackliga ledningen — främst Landsorganisationens intog till densamma.

NÅGRA KLARLÄGGANDE FAKTA.

Landsorganisationens ledning gick omedelbart vid konflikten utbrott kraftigt in för lönereducering åt massa- arbetarna. Härvidlag fullföljde L.O:s ledning den taktik., som den förut använt sig av gentemot verkstads- och järnbruksarbetarna samt sågverksarbetarna. L. O.-ledningen medverkade även till att dessa arbetargrupper fick vidkännas avsevärt försämrade löner och övriga arbetsvillkor. När massaarbetarna tvingades ut i kamp mot arbetsköparnas oblyga krav på sänkta löner och försämrade allmänna arbetsvillkor var striden redan från början till hundra procent en försvarsstrid.

Landsorganisationen, som fackföreningsrörelsens försvarsorganisation, hade obetingad skyldighet understödja Sv. Pappersindustriarbetareförbundets i striden indragna medlemmar i detta förbund, egenskap av medlem i L. O.

L. O:s ledning var inställd på att tvinga massaarbetarna till nederlag, förklarade, att Landsorganisatioen icke kom att utbetala understöd till de strejkande massaarbetarna. En av Pappers ledning gjord framställning till L. O. om understöd blev avslagen, Ledningen för L. O. motiverade sitt uppträdande med att massaarbetarnas strid icke var en försvarsstrid i den mening som höga ledningen för L.O. ansåg den skulle vara för att understöd skulle kunna utbetalas. Detta argument var ett svepskäl, då säkerligen L.O:s ledning icke vågar sig på experiment att försöka förklara massaarbetarnas strid som en anfallsstrid från arbetarnas sida.

Sv. Pappersindustriarbetarförbundets framställning till Landsorganisationen, att, då den icke ville understödja förbundet i strejk indragna medlemmar, åtminstone utanordna ett lån mot vanlig bankränta till förbundet avsågs likaledes.

Landsorganisationen förfogar över cirka 11,000 kr. Den samlade fackföreningsrörelsen har till sitt förfogande över 30,000,000 kronor. Det fanns alltså pengar. *Men till massarbetarna fanns det inga. En kvarts miljon kronor kan L.O. anslå till det socialdemokratiska partiets valrörelse, miljoner placeras i kapitalistiska företag - men massarbetarna skulle genom svält pressas till underkastelse- del var Landsorganisationens linje.*

En framställning från Pappers ledning till Transports om utfärdande av blockad mot utlastning av massa vid fabrikena där strid pågick, remitterades av sistnämnda förbundsledning till Landsorganisationen för yttrande. *Landsorganisationens ledning avrådde Sv. Transportarbetarförbundet att blockera utlastning av massa.*

L.O. BRYTER MOT AMSTERDAMINTERNATIONALENS BESLUT

Den svenska landsorganisationen tillhör Internationella Fackföreningsförbundet, d.v.s. Amsterdaminternationalen. Denna höll konferens den gångna vintern i Genève där krisen och arbetarklassens kamp mot denna stod till debatt och föranledde en del beslut. I ett manifest ställt "till arbetarna i alla länder" hette det bland annat följande:

"Krisens och arbetslöshetens omfattning och kapitalismens fullständiga oförmåga att finna en väg ut ur krisen gör det organiserade proletariets krav på en lösning, ständigt mera trängande. Bland de av konferensen resta kraven måste särskilt framhåvas arbetstidens förkortning till 40 timmar pr vecka, upprätthållande eller förbättring av lönerna och ökning av massornas köpkraft."

Konferensen uppfordrade arbetarna i alla länder till intensiv kamp för att förverkliga dessa krav.

Vid detta sammanträde var L. O. representerat med två ombud. Inget av dessa reserverade sig mot beslutet om kamp mot lönereducering och för förbättring av lönerna. L. O:s ledning trampade genom sitt uppträdande mot arbetarna här i landet t. o. m. sin internationals beslut under fötterna.

FACKFÖRENINGSBYRÅKRATIN SLÅR VAKT OM STREJKBRYTERIET.

I Svenska Arbetsgivareföreningens organ Industria för juli månad 1932 redogöres för massakonflikten. Det heter där bl. annat följande:

"Nu, förklarade Transportarbetareförbundets förtroendeman Charles Lindley och Landsorganisationens sekreterare Per Bergman öppet i pressen, att arbetsvilliga, som användes för att utföra stadgevidrigt blockerat arbete, icke vore strejkbrytare. Visserligen stödde sig dessa uttalanden på principiellt viktiga interna grunder, i det den fackliga ledningens prestige blivit hotad och förnärad, men de inneburo likväl en enastående brytning med blockadoktrinen. De accepterade blockadbryteriet i en av dess mest utpräglade former, nämligen arbetsvägrarnas ersättande med större styrkor av arbetsvilliga. Efter Ådals händelserna i fjol troddes sådana arbetsmobiliseringar vara så gott som omöjliggjorda. Ett år senare dirigeras stora förband av arbetsvilliga till fyra norrländska hamnar med regeringens och myndigheternas löfte om absolut upprätthållande av ordningen och med arbetarledningens välsignelse, — — —"

Vad höves mera! När t. o. m. Sv. Arbetsgivareföreningen är stormförtjust över fackföreningsbyråkratins uppträdande i kampen mot massaarbetarna står det klart för alla arbetare, att den fackliga ledningen gjort gemensam front med arbetarklassens fiender mot arbetarna. L. O:s och Transports ledningar har gått så långt i övergrepp mot massaarbetarna att det t. o. m. förvånar Sv. Arbetsgivareföreningen.

SOCIALDEMOKRATINS DUBBELSPEL AVSLÖJAS.

I tidningen Social-Demokraten förklarade hr Fredrik Ström den 17 maj 1931, alltså strax efter Ådalstragedien följande:

”De stupade fem arbetarna i Ådalen ha mäktat mer än de starkaste krafter och makter i tiden.

Hädanefter skall aldrig någon arbetsgivareförening våga sända ett reguljärt strejkbrytarband all försöka taga brödet ur munnen på fattiga arbetare,

Hädanefter skall ingen länsstyrelse våga sända militärstyrkor med skarpa vapen mot fredliga arbetare.

Hädanefter skall ingen officer våga nedskjuta en vapenlös, en värlös arbetarskara.

Hädanefter skall ingen regering våga leka med elden i en tid av social oro, arbetslöshet, nöd och förtvivlan.”

Ett år senare har allt inträffat som hr Fredrik Ström förutspådde *aldrig mera skulle kunna inträffa. Och det har ånyo inträffat tack vare de socialdemokratiska ledarnas uppträdande*, vilket t. o. m. Industria bekräftar. Ställ denna fakta i alla debatter. Ansvaret för strejkbryteriet under massakonflikten vilar helt på fackföreningsbyråkratin.

SEGERN LÅG INOM RÄCKHÅLL DÅ L.O.-LEDNINGEN GENOMFÖRDE NEDERLAGET.

Trots alla hugg i ryggen fortsatte massaarbetarna sin hjältemodiga kamp. Arbetsköparefronten började vackla. De svenska massafabrikanterna såg sin marknad hotad av den norska och finska massaindustrin. Ännu några veckors kamp och massaarbetarna hade slagit tillbaka arbetsköparnas angrepp. I detta moment faller L. O:s ordförande hr Edvard Johansson återigen massaarbetarna i ryggen.

I ett uttalande i tidningen Social-Demokraten torsdagen den 21 juli förklarade hr Johansson bland annat följande:

”Nu torde det stå klart för de flesta, att striden är förlorad och att ingenting kan vinnas genom ytterligare uppoffringar från arbetarnas och deras organisationers sida. Det måste beklagas, att arbetarna icke kunde bestämma sig för att ge förbundsledningen den begärda fullmakten att göra upp vid bordet. Såvitt jag kan se, finns det ingen annan möjlighet att återknyta förhandlingarna och åvägabringa en uppgörelse. Det vore dö klokt och förnuftigt att först som sist välja den vägen. Det är inte möjligt, att omdömesgilla människor längre kunna föreställa sig, att tiden arbetar dem i händerna, då man kan fastställa att läget blir sämre ju längre tiden skrider. — — —

När massaarbetarnas förbundsledning och deras förhandlare voro överens med Landsorganisationens representantskap om att strejken saknade utsikter att lyckas, så är det självfallet att vi icke kunde besluta att understödja striden.”

Genom detta uttalande överträffade hr Edvard Johansson sig själv i fräckhet mot massaarbetarna. Den 21 juli pågick ännu konflikten, *men hr Edvard Johansson förklarade den*

redan då förlorad för arbetarna. En enastående och oerhörd utmaning mot arbetarklassen. Ett direkt handtag åt våra klassfiender, vilket de med tacksamhet noterade.

Försvaret för vägran att understödja massaarbetarna är typiskt för fackföreningsbyråkratin. Denna kommer tydligen hädanefter att understödja i strid indragna arbetare endast om L.O.-ledningen anser att striden kan lyckas. Hur den skall kunna genomföras till seger då hela den fackliga byråkratin ställer sig på arbetsköparefrontens sida i kampen mot arbetarna — därom talar icke hr Johansson. Hans yttrande låter oss förstå, att hädanefter kommer icke L.O. att understödja förbunds i konflikt indragna medlemmar — ty L.O.-ledningen har den uppfattningen att strid numera icke kan leda till seger för ararbetarna. Och när en strid, enligt L. O. -ledningens mening, icke har utsikt att genomföras till seger blir det inget understöd.

Denna deklaration motiverar att arbetarklassen blir i landet ju förr desto bättre skickar över hr Edvard Johansson och hans gelikar på den andra sidan kampfronten där de hör hemma.

L. O. HAR EN NY BUNDSFÖRVANT I SVÄLTEN.

Varken L. O.-ledningen, Transport eller arbetsköparna kunde knäcka massaarbetarnas kamp. Efter att i tre veckor ha kämpat utan understöd och sedan svälten redan gjort sitt insteg i de flesta massaarbetarnas hem — lyckades fackföreningsbyråkratin genomföra den av dem efterlängta nederlagsuppörelsen. *Detta skedde den 5 augusti.*

MASSAARBETARNA KÄMPADE KLASSMEDVETET.

Allt ifrån förhandlingarnas början på hösten föregående år förklarades från massaarbetarnas sida, att de icke kom att gå med på lönereduceringar eller i övrigt försämrade arbetsvillkor. Istället fastställdes såsom plattform för massaarbetarnas kamp status quo för grupperna i och 2 och vissa förbättringar för grupp 3. Efter dessa linjer har också förbundets revolutionära medlemmar genomfört striden. Hade icke de reformistiska fackföreningsspetsarna aktivt slutit upp på arbetsköparnas sida mot arbetarna hade massaarbetarna vid detta lag hemfört segern.

Vid avtalskonferenserna har de revolutionära arbetarnas representanter vägrat medverka att lämna fullmakt åt förbundsledningen och underhandlingsdelegationen fullt klara över, att så snart fullmakt givits skulle nederlagsuppörelsen icke länge vänta på sig. Även vid avtalskonferensen den 2-5 aug. gick de radikala och revolutionära arbetarnas representanter, däribland en stor del socialdemokratiskt organiserade, emot att giva fullmakt. Detta krav på fullmakt avslogs också första dagen avtalskonferensen var samlad. Förbundsledningen återkom emellertid den 5 aug. och begärde fullmakt ånyo. Resultatet blev nu, att förbundsledningen fick majoritet härför fast icke var denna stor. Flertalet av fackföreningarna valda ombud röstade emot fullmakten — alltså även en stor del socialdemokrater. Men tack vare såväl förbundsstyrelsens som representantskapets medlemmar också röstade lyckades de tilltvinga sig fullmakten denna dag. Mot beslutet reserverade sig ett stort antal ombud. Samma dags kväll var nederlagsuppörelsen genomförd.

De kommunistiskt organiserade medlemmarna och med dem sympatiserande inom Sv. Pappersindustriarbetareförbundet har under hela konflikten fört en riktig taktik. Icke alltid leder en riktigt förd kamp till seger. Klasskrafternas gruppering, ojämnt styrkeförhållande mellan klasserna, det objektiva läget o. s. v. kan mycket väl bringa även en sådan strid till nederlag. I detta fall var det emellertid icke dessa objektiva krafter, som medförde att massaarbetarna led nederlag. Denna genomfördes tack vare, att till våra motståndare mot massaarbetarna anslöt sig också *en del arbetarledare*. Det förefaller otroligt, men är sant. Och det har vi genom många odiskutabla bevis lett i kraft i denna lilla skrift. *L. O.-ledningen skall*

aldrig lyckas utplåna sitt ansvar för nederlaget.

VILKA LÄRDOMAR HAR VI ATT DRAGA AV DET INTRÄFFADE?

För det *första* måste vi fortsätta samt stegra arbetet inom den reformistiska fackföreningsrörelsen i syfte att vinna majoriteten medlemmar för revolutionär facklig kamp.

För det *andra* måste vi trogna den revolutionära socialismen och leninistisk-kommunistisk facklig taktik med kraft bekämpa varje försök, som siktar till meningslösa isolerade lokala aktioner ledande till sprängning av den lokala fackliga kampenheten.

För det *tredje* måste vi beslutsamt gå in för att få fackföreningsbyråkratin, som nu sitter och toppritter den svenska fackföreningsrörelsen, ersatt med hederliga klassmedvetna proletära element. Hur skall det ske?

VÅRT ARBETE INOM FACKFÖRENINGSRÖRELSEN.

Enligt vår kommunistisk-leninistiska uppfattning, skall vi arbeta inom de reformistiska och reaktionära fackföreningarna. Arten och graden av fackföreningarnas reformistiska inställning är icke avgörande om vi skall arbeta inom dem eller inte. Däremot kan fastslås att ju reaktionärare en fackförening är, desto viktigare är det att vara medlemmar stannar kvar i denna och bedriver kommunistisk verksamhet. I anslutning till denna uppfattning har också partiets medlemmar avvärjt reformistledarnas försök att provocera dem ut ur fackföreningarna. Å andra sidan liar våra medlemmar icke heller uppträtt provokatoriskt i syfte att bli uteslutna.

Då partiet icke minst tack vare riktig facklig taktik kunnat glädja sig åt en god framgång kan vi i dag fastställa att även i fortsättningen har våra medlemmar att under alla förhållanden slå vakt om fackföreningsrörelsens enhet. Fackföreningsrörelsen skall erövrats åt den revolutionära kampen. Den skall icke splittras. Därför bekämpar partiet alla strävanden, från vilket håll de än må komma, som mynnar ut i sprängning av fackföreningarna. Dessa är värdefulla organ i klassens befrielsekamp. Icke i deras *reformistiska egenskap — utan i egenskap av lönearbetarnas massorganisationer.*

REFORMISTERNA OCH SILLÉNARNA SPLITTRAR FACKORGANISATIONERNA.

Vårt parti kämpar för den bredaste demokrati inom fackorganisationerna. Förverkligande av denna kan endast ske under skarp kamp mot fackföreningsbyråkratin på organisationsmässigt sätt inom ramen av gällande stadgar och kongressbeslut. De beslut, som en facklig organisation fattar, har vi att böja oss för, även om de strider mot vår uppfattning. Att icke böja oss för dem, betyder att vi provocerar oss själva ut ur de reformistiska fackföreningarna och därigenom underlättar vi fackföreningsbyråkratin splittringsverksamhet. Om vi handlar annorlunda än här angivits, bryter vi mot den kommunistisk-leninistiska taktiken i fråga om arbetet i de reaktionära fackföreningarna.

De beslut som är stridande mot vår uppfattning och objektivt skadar arbetarklassens intressen, skall vi med all skärpa bekämpa på grundval av den fackliga demokratin. Så snart vi erhåller majoritet för våra synpunkter bland fackföreningens eller fackförbundets medlemmar, ändrar vi de fattade besluten så, att de överensstämmer med vår uppfattning och gagnar klassens intressen. *På intet annat sätt kan vi ändra nu gällande stadgar och kongressbeslut.*

Genom sillénsektens uppträdande har fackföreningsbyråkratin fått en tacksam uppgift, att under hänvisning till överträdelse av stadgar och kongressbeslut utesluta de arbetare, som

understött silléneriet. De reformistiska fackföreningsledarna tager helt naturligt det formella som motivering för splittringen, medan realiteten är, att de önskar göra kvitt obehagliga medlemmar. Men just därför är det så mycket mer brottsligt av sillénsekten att uppträda som den gör.

Vårt partis medlemmar i fackföreningarna bekämpar sillénsektens ”vilda strejker”, ”kamp-utskott”, ”förhålligande av de oorganiserade” och dylikt vanvett, som avser eller om så icke är fallet giver reformistledarna formell anledning att utesluta medlemmar ur fackorganisationerna. Trots detta provokatoriska uppträdande kämpar vårt parti emot uteslutningar ur fackföreningarna även om reformistledarna tager som förevändning för uteslutningen brytande av stadgar och kongressbeslut. Vi gör det med vetskap om att den formella sidan av saken icke är den verkliga anledningen, utan syftet från reformistledarna är att försvaga arbetarnas kampkraft, att splittra de revolutionära krafterna inom fackföreningarna. Därför motsätter vi oss att medverka vid uteslutningarna. *Om frågan ställes så att hela fackföreningen står inför att bli utesluten, böjer vi oss för det mindre onda mot det större. För att hindra uteslutning av hela fackföreningen böjer vi oss under protest för ledningens dekret om uteslutning av enskild medlem.*

SVARA PÅ NEDERLAGSUPPGÖRELSEN I MASSAKONFLIKTEN DEN 18 SEPT

Fackföreningsbyråkratin rekryteras från socialdemokratin. Den har även varit en aktiv kraft under hela massakonflikten mot arbetarna. Den socialdemokratiska pressen har gång på gång fallit massarbetarna i ryggen. Den har propagerat nederlaget. Den har med välbehag återgivit allt vad fackföreningsbyråkraterna funnit tillständigt vräka ur sig mot massaarbetarna. Socialdemokratin är nerven och kärnan i fackföreningsbyråkratin. Detta är synnerligen viktigt att minnas vid riksdagsmannavalet den 18 sept.

Tillfoga nederlagets organisatörer ett välförtjänt nederlag vid det stundande valet. Se till att representanter väljas, vilka slår vakt om och kämpar för arbetarnas intressen i riksdagen. vid de fackliga konflikterna och vid alla tillfällen.

MINNS L.O.-LEDNINGENS OCH FACKFÖRENINGSBYRÅKRATINS UPPTÄDANDE UNDER MASSAKONFLIKTEN!

Rösta och ge segern åt:

ARBETARPARTIET – KOMMUNISTERNA